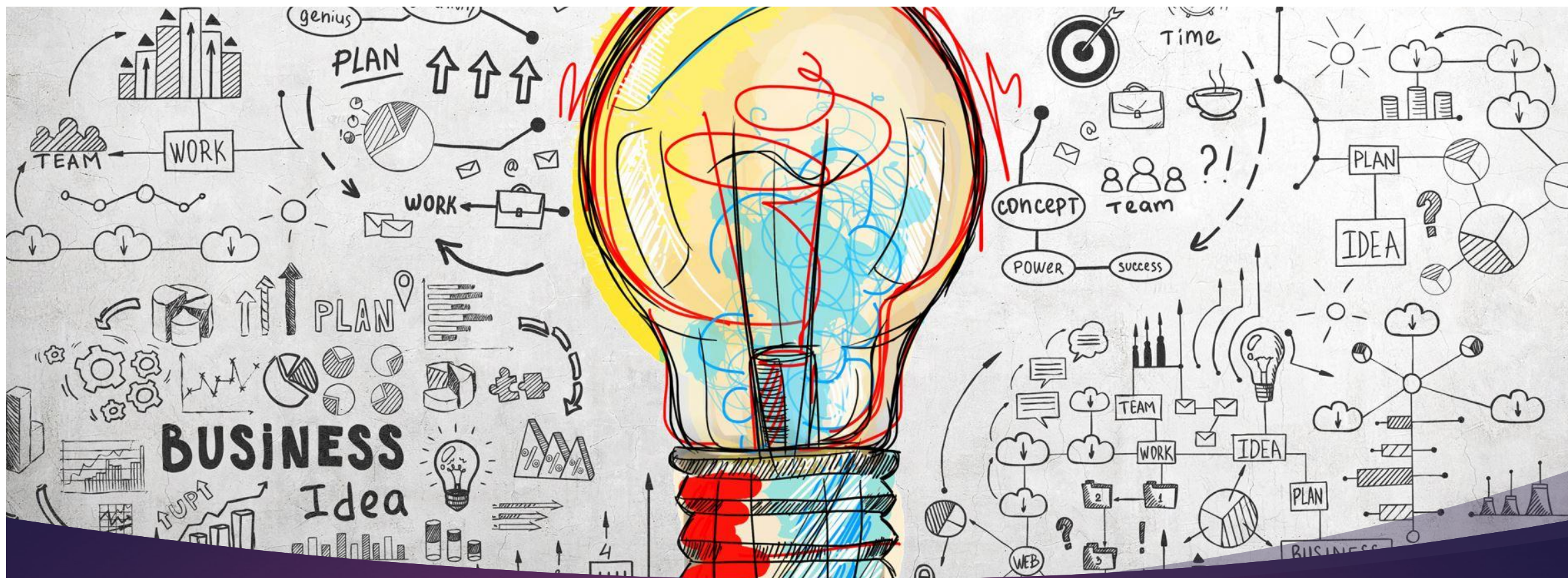

OLVASÁSI FLUENCIA – NEM CSAK MAGYARÓRÁN

Mi a tanulás?

Bloom-féle taxonómia		
ismeret		emlékezés, felismerés, felidézés
megértés		értelmezés, leírás, interpretálás
alkalmazás		problémamegoldás
Magasabb szintű gondolkodási műveletek	analízis	elemzés, struktúrák felismerése, motívumok értelmezése
	szintézis	egyéni, eredeti produktumok létrehozása
	értékelés	vélemény és ítéletalkotás

http://okt.ektf.hu/data/szlahorek/file/kezek/03_david_04_15/621a_tanulihallgati_teljesitmnyt_befolyosol_tnyezk.html

Célok és feladatok (OROSZLÁNY, 2011. 7.o.)

- ▶ minden pedagógusnak dolga lenne a tanulás tanítása
- ▶ „sok baba közt elvész a gyermek”
- ▶ meglehetősen kialakulatlan a gyerekek döntő többségének a tanulási kultúrája
- ▶ □ a tanulásmódszertan feladata azoknak a tanulási módszereknek és annak a **viszonyulásformának** a megtanítása, amelyek bármely tantárgy eredményes tanulásához felhasználhatók
- ▶ □ ezen felül a tanulási részképességek – figyelem, beszéd, olvasás, emlékezés, gondolkodás, önművelés – fejlesztéséhez is teret biztosít
- ▶ □ ösztönzi a tanulókat arra, hogy szembenézzenek a tanulással kapcsolatos problémáikkal, azokra megoldást keressenek, a megismeréssel pozitív, örömteli **viszonyt** alakítsanak ki, a tanulást mindennapi életük ritmusába, szokásrendszerükbe megfelelően illesszék be, illetve megfelelően és célszerűen alakítsák ki tanulásuk mindennapi **szokásrendszerét**

Pedagógiai szemléletmód (OROSZLÁNY, 2011. 7.o.)

□ „Nem matematikát tanítok, hanem gyerekeket matematikára.”

□ a fejlesztés közben a gyerekek észrevétlenül elsajátítják a tananyagot is

□ ”együtt csinálom” öröm, közös siker, derűs és hatékony atmoszféra

Mit tehetünk?

KERESGÉLÜNK, ÖNKÉPZÜNK,
PRÓBÁLKOZUNK...

Take a Deep

Breath

SZÖVEGÉRTÉS, SZÖVEGALKOTÁS, SZÖVEGFELDOLGOZÁS

Pethőné Nagy Csilla: Módszertani kézikönyv

https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/modszertani_kezikonyv_001-372.pdf

INTERAKTÍV ÉS REFLEKTÍV TECHNIKÁK

- ▶ kettéosztott napló jelölés
- ▶ fűrtábra / jelentésháló / pókhálóábra
- ▶ gondolkodástérkép / mindmap
- ▶ fogalom- vagy szemponttáblázat
- ▶ fogalomkártya
- ▶ három megy, egy marad
- ▶ jelölés / insert
- ▶ rövid esszé
- ▶ kilépőkártya
- ▶ könyvismertetés
- ▶ mozaik / jigsaw
- ▶ ötsoros / cinquain
- ▶ találós kérdések
- ▶ T-táblázat
- ▶ TTM

ÉLMÉNYPEDAGÓGIA

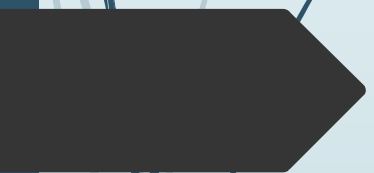
Urbán Mónika – Besnyi Szabolcs: Játék az osztályban. Katalizátor Pedagógusképző Központ Bt. 2017

Besnyi Szabolcs – Nagy Gábor Mápó: A játék nem játék! OptimusTréning és a Katalizátor Pedagógusközpont Bt. kiadásában, 2014

ÉLMÉNYPEDAGÓGIAI JÁTÉKOK

- ▶ dobókockás játékok
- ▶ lecsapós
- ▶ beszélő kör
- ▶ Nálam van a ... Kinél van a ...?
- ▶ „fésű”
- ▶ alliterációs játék

Tanulásmódszertan, kreatív írás

Alapfelvetés

Generációs kérdések és a 21. századi pedagógus kihívásai:

- Változás a tanulók tanórai viselkedésében, tanuláshoz és a pedagógusokhoz való hozzáállásában
- Kihívás a Z és az ALFA generációk oktatása
- Új oktatási stratégiák szükségesek
- A mai diákok technikai tudása kiemelkedő, de az okoseszközök kreatív használata a tanulásban nem
- A 21. század munkaerőpiaci elvárásai

A generációs különbségek áthidalásával, digitális eszközök és módszerek beépítésével, élményszerű, játékos megoldásokkal változatossá tehetjük a tanóra felépítését és a tanulási-tanítási folyamatot

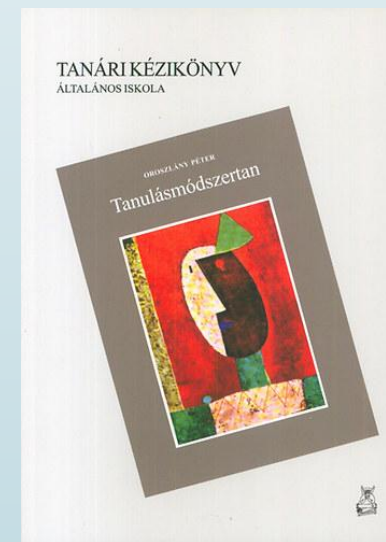
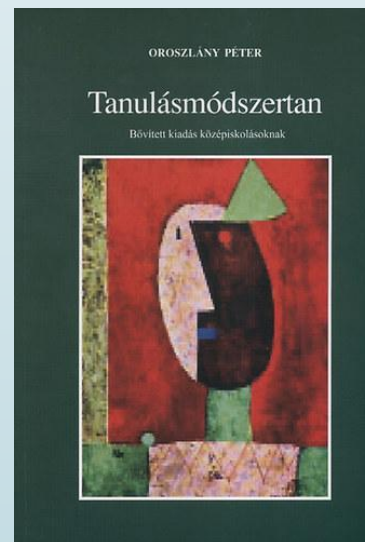
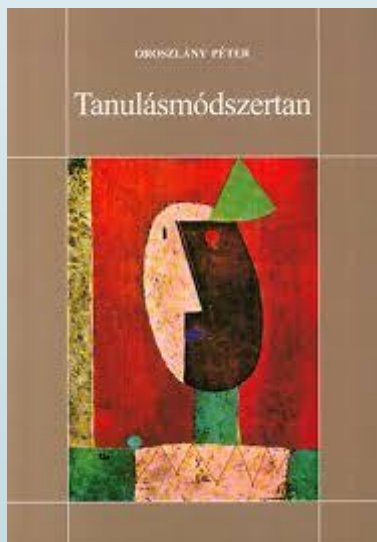
Tanulásmódszertan

Ahogy a különböző iskolafokokon halad a diák, egyre növekszik a tananyag, egyre csökken a gyakorlásra szánt idő.

A tanulásban a diák előbb-utóbb magára marad, ezért nem közömbös, hogy milyen módszerrel tanul és mennyire tud elmélyülni a tanulásban.

Milyen a tanulás? - kényszerből vagy kedvvel

Oroszlány Péter könyvei segítséget nyújtanak a figyelem, a szép beszéd és pontos fogalmazás, az olvasás, az emlékezet fejlesztéséhez.

Barátkozz meg a
csönddel!

Ne oszd meg a
figyelmedet tanulás
közben!

Figyelem nélkül
nincs megértés!

Teljes
belemerüléssel
tanulj!

1. FIGYELEM, KONCENTRÁCIÓ

Tanulj meg figyelni!

Tedd félre problémáidat
a tanulás idejére!

Tartsd ébren
figyelmedet a tanítási
órákon!

FIGYELEM, KONCENTRÁCIÓ

- ▶ 1.1. PAPÍR-CERUZA GYAKORLATOK:
 - ▶ Kövesd az utasítást!
 - ▶ szókeresés
 - ▶ jelkeresés
 - ▶ számolási hibák
 - ▶ hibajavítás
 - ▶ számírás - monotóniatűrés

FIGYELEM, KONCENTRÁCIÓ

- ▶ 1.2. MEGFIGYELÉSI GYAKORLATOK:
 - ▶ Rajzold le pontosan!
 - ▶ hibakeresés – jelpárok
 - ▶ hibakeresés – jelritmus
 - ▶ kockaforgatás
 - ▶ hibakeresés – jelkapcsolat
 - ▶ ábra azonosítása

FIGYELEM, KONCENTRÁCIÓ

- ▶ 1.3. RITMUSGYAKORLATOK:
 - ▶ tapsok
 - ▶ dobbantások
 - ▶ többszólamú gyakorlatok
 - ▶ HI és HU
 - ▶ labdaadogatás
 - ▶ plüssdobáló

FIGYELEM, KONCENTRÁCIÓ

- ▶ 1.4. SZÖVEGMONDÁSI GYAKORLATOK:
 - ▶ számolás hangsúlyáthelyezéssel
 - ▶ Kínai templom – hangsúlyokkal
 - ▶ páros szövegmondások
 - ▶ bumm és csitt-csatt
 - ▶ verskánonok
 - ▶ páros versmondás
 - ▶ versmondó négyes
 - ▶ páros mesemondás
 - ▶ elhangzó szöveg ismétlése
 - ▶ receptmondás

A szép beszéd alapja a jó légzés!

Az érthető beszéd feltétele a
határozott artikuláció!

2. TISZTA ÉS HELYES BESZÉD ELSAJÁTÍTÁSA

Kitartóan végezd a
beszédtechnikai gyakorlatokat!

Ha beszédhibád van, háromszor
annyit gyakorolj!

BESZÉDTECHNIKA

- ▶ rekeszlégzés – alaplevegő – pótlevegő
- ▶ a hangadás alapgyakorlatai
- ▶ artikulációs gyakorlatok
- ▶ számolás egy alaplevegővel
- ▶ teljes ABC egy levegővel
- ▶ növekvő szólamok
- ▶ hosszú szólamok egy levegővel
- ▶ egylevegős memoriterek
- ▶ nyelvgyötrők

Új szó – új gondolat:
olvass örömmel!

3. A SZÓKINCS GYARAPÍTÁSA

Vadássz az ismeretlen
kifejezésekre!

Beszéd közben használd is a
megismert új kifejezéseket!

A SZÓKINCS GYARAPÍTÁSA

- ▶ szómagyarázat
- ▶ szógyűjtés – összetett szavak
- ▶ szinonimagyűjtés
- ▶ szóképzés
- ▶ szóalkotás
- ▶ szinonimakeresés
- ▶ ismeretlen szavak keresése
- ▶ új szavak, kifejezések használata
- ▶ szó kiválasztás
- ▶ szólásértelmezés
- ▶ szólásmagyarázat

Beszélni csak beszéd közben
tanulhatsz meg!

A próbafelmondás a
legjobb beszédgyakorlat!

Váljon szokásoddá az
egyperces beszéd!

A felelet: alkalom a beszéd
és a szereplés gyakorlására

4. AZ ÉLŐBESZÉD GÖRDÜLÉKENNYÉ TÉTELE

Gyarapítsd szókincsedet –
fedezz fel új kifejezéseket!

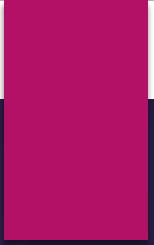
A kiselőadás: felszabadult
beszéd!

Kerüld az idegen szavak,
kifejezések használatát!

Tanulj meg csevegni is!

ÉLŐBESZÉD

- ▶ egy-/ két-/ három-/ néhány perces rögtönzések adott témából
- ▶ egy-/ két-/ háromperces beszéd otthoni felkészülés után
- ▶ kiselőadás alapos egyéni felkészülés után
- ▶ egy-/ két-/ háromperces rögtönzés frissen olvasott szövegből
- ▶ ajánlott témák beszédrögtönzésekhez
- ▶ szövegek beszédrögtönzésekhez

Olvass, mesélj a
kisebbeknek!

Saját szövegeidet is tanuld
meg felolvasni!

Gyakorold a blattoló
olvasást!

5. A FELOLVASÁS GYAKORLÁSA

Készülj a felolvasásra!

Barátkozz meg a hangoddal,
élvezd a felolvasást!

5.1. FELOLVASÁS

- ▶ felolvasás felkészülés után
- ▶ blattolás (rögtönzött olvasás)
- ▶ saját szövegek felolvasása
- ▶ meseolvasás
- ▶ szövegek a felolvasás gyakorlásához
- ▶ stílusgyakorlatok

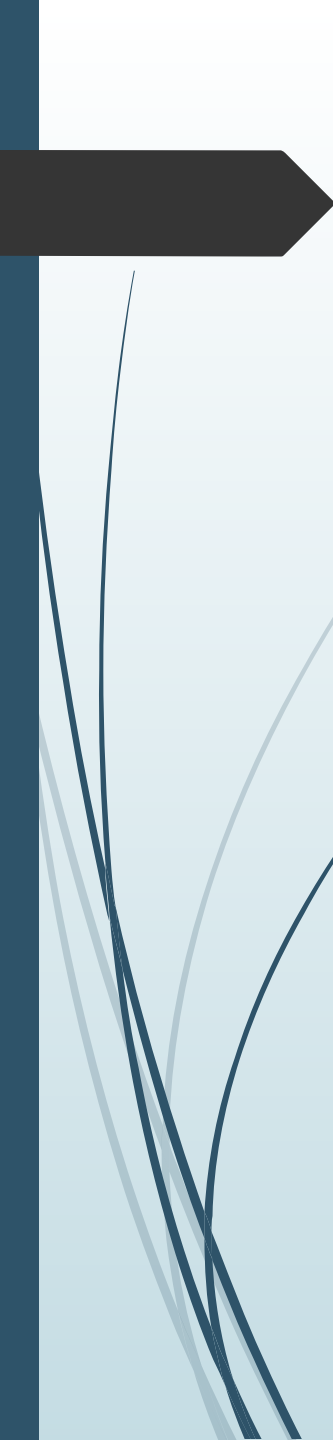
5.2./1. SZÖVEGÉRTÉS, SZÖVEGFELDOLGOZÁS

- ▶ címmeditáció
- ▶ tájékozódó olvasás: skimming
- ▶ Elolvasom, letakarom, visszamondom!
- ▶ szavak és kifejezések elemzése:
magyar-magyar szótár
- ▶ kérdezési vázlat
- ▶ utánaolvasás, böngészés
- ▶ átfogalmazás saját szavakkal
- ▶ szövegértési próba: Válaszolj a kérdésekre! /
Fogalmazz meg kérdéseket!
- ▶ szövegrövidítés: Csak a lényegét! / Távirati
szöveg

5.2./2. SZÖVEGÉRTÉS, SZÖVEGFELDOLGOZÁS

- ▶ kereső olvasás: skipping
- ▶ kritikus olvasás
- ▶ kivonatkészítés
- ▶ könyvismertetés
- ▶ páros szövegértési gyakorlatok
- ▶ csoportos szövegértési gyakorlatok
- ▶ számítógépes szövegértési gyakorlatok: dinamikus olvasás
- ▶ képek, ábrák, táblázatok olvasása
- ▶ szövegkiegészítés

Tanulásmódszertan gyakorlatok

Ide, amit te gyűjtöttél, ehhez kapcsolódóan 5 db-ot fogok kipróbálni.

Kreatív írás

= A művészi írást fejlesztő eljárásmód, valamint az oktatásban alkalmazott fogalmazástanítási módszer.

Miben különbözik, mitől más egy kreatív írásgyakorlat, mint a hagyományos fogalmazási feladat?

- Fontos, hogy a kreatív írásgyakorlat érdekes, élményszerű, változatos és a gyerekek számára motiváló feladat legyen. Valóban csak a kereteket határozzuk meg, engedjük a szabad, önálló írást, az alkotást.
- A szabad, önálló alkotások esetében kapjon még nagyobb hangsúlyt az elkészült munka bemutatása.
- Ne nélkülözzük az ilyen jellegű szöveg esetében sem a társak, sem a tanár visszajelzését. Engedélyezzük, sőt várjuk el a szerző által a szöveg újragondolását, a javítást, a változtatás lehetőségét.
- A kreatív írásgyakorlatok esetében is bátran éljünk a változatos munkaformákkal, módszerekkel.

Kreatív írás gyakorlatok

□ Tudományos meseírás

Az erdő meséje

Egy kis méh egy napja

Találkoztam a Tavasszal

Egy szám önéletrajza

□ Tudományos újságcikk vagy interjú

Újságcikk a park gondozásáról

Újságcikk egy természettudományos felfedezésről mintha korabeli újságírók lennénk

Újságcikk egy új elem felfedezéséről a periódusos rendszerben

Képzelt interjú egy híres matematikussal vagy felfedezővel valamilyen különleges esemény után

Interjú új faj felfedezése után

Kreatív írás gyakorlatok

□ Naplóírás

Csírázásom története

A vízcsepp naplója

Hogyan vészelem át a nyári forróságot?

Egy hőlégballon-versenyen

□ Levélírás

Egy szemüveg levele az optikusnak

A szorzótábla levelet ír egy matematikatanárnak

Egy háromszög levele

□ Feladat történetté alakítása

Egy matematikai vagy szöveges feladat átírása történetté

Egy autó gyorsulásának története

Kreatív írás gyakorlatok

□ Tudományos fantasy / sci-fi írása

Mi történne, ha...

- a gravitáció megszűnne?
- nem lennének állatok?
- ételérzékenységem alakulna ki?
- nem lenne nulla?

□ Matematikai / természettudományos metaforák

Írj verset vagy rövid szöveget, amelyben valamilyen természettudományos, biológiai, vagy valamilyen fizikai törvény, képlet a metafora!

tűz fellobban – elalszik

törtek – családi kapcsolatok

áramkör – barátság

molekulák - táncparti

Kreatív írás gyakorlatok

□ Szerepjáték

- Képzelt párbeszéd
 - diák és tudós között
 - két fizikai törvény (Melyik a fontosabb?)
 - számok vitája
 - tusoló és fürdőkád vitája
 - zsír vagy étolaj vitája
 - egészséges és egészségtelen ételek vitája
- Bírósági tárgyalás

A gravitációt perbe fogták, mert lehúzza az embereket.

Egy kutya és a bolha tárgyalása.

□ Reflektív írás

Hogyan változott meg a diák gondolkodása, miután megismert egy új fogalmat, képletet?

Pl. Amikor először találkoztam a logaritmussal, úgy éreztem, hogy idegen nyelven beszélnek hozzám.

Hasznos linkek

- ▶ <https://memotechnika.webnode.hu/a5letek/>
- ▶ <http://tanarblog.hu/cimke/tanulasmodszertan>
- ▶ <https://www.semmelweiskiado.hu/termek/1893/tanulasmodszertani-alapok-a-tanulas-mestersegenek-elsaja-titasa>
- ▶ <https://www.szentistvanisk.hu/content/tanul%C3%A1sm%C3%B3dszertan>
- ▶ https://www.gardonyi-eger.hu/user/browser/File/tantargyak_dokumentumai/Sport-testnevel%C3%A9s/tanulnitanulok.pdf
- ▶ <https://wordwall.net/hu-hu/community/tanul%C3%A1sm%C3%B3dszertan>
- ▶ https://www.katped.hu/sites/default/files/tanulasi_techinikak.pdf
- ▶ <https://zanza.tv/testneveles-es-sport/tanulasmodszertan>
- ▶ <https://kulcsardorottya.webador.com/tanuloknak/tanulasmodszertan-tanulasi-technikak>
- ▶ https://www2.akg.hu/program/tan_7tanmodsz.html
- ▶ <http://gyite.barczi.elte.hu/gyiteigennem.html>
- ▶ <https://www.ideak.info/2017/12/05/hatekony-tanulasi-modszerek-avagy-tanulj-profin/>
- ▶ <https://www.facebook.com/tanulasmodszertanimuhely/>

Felhasznált irodalom

- ▶ http://okt.ektf.hu/data/szlahorek/file/kezek/03_david_04_15/index.html
- ▶ Lóránt Zsolt: Modern tanulási technikák. Útmutató az új generációk hatékony tanulásához. Neteducatio Kft, Budapest, 2020
- ▶ Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan. Tanácsok, módszerek a tanulási képesség fejlesztéséhez. Bővített kiadás középiskolások számára. Metódus-Tan, Budapest, 2015
- ▶ Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan tanári kézikönyv. Tanítási tanácsok, módszerek a tanulási képesség fejlesztéséhez. Metódus-Tan, Budapest, 2011
- ▶ Urbán Mónika – Besnyi Szabolcs: Játék az osztályban. Katalizátor Pedagógusképző Központ Bt. 2017
- ▶ Besnyi Szabolcs – Nagy Gábor Mápó: A játék nem játék! OptimusTréning és a Katalizátor Pedagógusközpont Bt. kiadásában, 2014